

життя. Проте сучасні українські товарні, товарно-сировинні й агропромислові біржі так і не перетворилися на провідні центри ринкового обміну.

На 1 жовтня 2010 року в Україні зареєстровано 550 бірж. Практичну діяльність здійснювали 345 бірж, серед них універсальних, товарно-сировинних і товарних — 294 біржі, нерухомості та агропромислових — по 17, фондових бірж та їх філій — 15, а також по одній валютній та спеціалізованій біржі. [3]

В Україні на 1 січня 2013 р., без урахування фондових бірж та їх філій, діяли 574 біржі, в тому числі, 400 - товарні та товарно-сировинні, 108 - універсальні, 24 - агропромислові, 42 - інші.

Багато товарних бірж України об'єднані в різні біржові союзи. Найбільш представницькими з них є Конгрес бірж, Біржовий союз, Міжбіржовий синдикат «Метал України», міжбіржова картель «Дніпро».

Основними задачами розвитку міжбіржової торгівлі на Україні на сучасному етапі є :

1. Збільшення темпів росту біржового обороту, підвищення його питомої ваги в загальному обсязі оптового товарообороту. Розрахунки показують, що оптимальна питома вага біржового обороту повинна становити близько 20% від загального обсягу оптового обороту України. [4]

2. Скорочення числа товарних бірж . На початковому етапі переходу до ринкової економіки, їх число може становити 20-25 . Частина товарних бірж має бути перетворена в торгові будинки, аукціонні фірми; друга їх частина може бути об'єднана (в першу чергу у Києві, де в такій їх кількості немає необхідності).

3. Спеціалізація товарних бірж . Спеціалізовані товарні біржі мають відігравати основну роль в складі товарних бірж України. Процес спеціалізації на Україні повинен здійснюватись в два етапи. На першому етапі слід визначити профіль перспективних товарних бірж. На другому етапі слід розпочати повне «очищення» цих товарних бірж від непрофільних товарів.

4. Впровадження сучасних видів біржових угод. Це стосується ф'ючерсних і опціонних угод. Їх впровадження в нашу біржову практику дасть змогу залучити на біржу більшу кількість членів, краще котирувати ціни, здійснювати страхування цінового ризику.

5. Впорядкування розрахункових операцій на біржах. Вже сьогодні виникає потреба в створенні на товарних біржах Розрахункових палат для обслуговування членів біржі.

6. Оптимізація економічних умов діяльності учасників біржової торгівлі. В першу чергу це стосується системи оподаткування посередницької біржової діяльності, яка в Україні набагато жорсткіша, ніж в інших країнах.

Вирішення цих задач дозволить Україні створити систему біржової торгівлі, яка б відповідала міжнародним стандартам.

Список використаних джерел:

1. Дудяк Р.П., Бугіль С.Я. Організація біржової діяльності: Основи теорії і практикум. Навч. посібник 2-ге видання доповнене / Р.П.Дудяк, С.Я.Бугіль. – Львів: Новий Світ. – 2000: Магнолія плюс. – 2003. – 360 с.

2. Сохацька О.М. Біржова справа / О.М. Сохацька. – Тернопіль: Карт-Бланш – 2003. – 602 с.

3. Експрес-випуск Держкомстату, № 287 від 30.11.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2010/>

4. Бралатан В.П. Розвиток біржового ринку в Україні / В. П. Бралатан// Економіка АПК. – 2006. – № 2. – С.126-129.

Заярнюк Богдан Васильович,

студент спеціальності 7.03050401 «Економіка підприємства» економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н, доцент Марусей Т.В.

ВПРОВАДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Використання інформації, інформаційних систем і інформаційних технологій в умовах інтенсивного розвитку ринкових стосунків стає одним із найбільш важливих елементів ефективного управління. Підприємства все частіше вдаються до допомоги сучасних інформаційних систем і технологій, аби стежити за зовнішніми і внутрішніми потоками інформації, що збільшуються, використовувати її для аналізу, прогнозування, ухвалення управлінських рішень [1].

Стандартно основними цілями автоматизації діяльності підприємства є: збір, обробка, аналіз, зберігання і представлення даних про діяльність організації, його зовнішнє середовище у вигляді, зручному для ухвалення управлінських рішень; автоматизація виконання бізнес-операцій, складових цільової діяльності підприємства; автоматизація процесів, що забезпечують виконання основної діяльності. Успішне функціонування підприємств в умовах конкуренції, нестабільності ринкового середовища стає неможливим без використання інформаційних систем управління.

Інформаційні системи – це сукупність управлінської інформації, суб'єктів управлінської діяльності, інформаційних технологій та зв'язки між ними [2].

Останнім часом найбільшого поширення на підприємствах України набувають корпоративні інформаційні системи (КІС) класу ERP (Enterprise Resource Planning – Управління ресурсами підприємства).

Корпоративні інформаційні системи - це інформаційні системи, призначені для комплексної автоматизації всіх видів господарської діяльності підприємств, у тому числі корпорацій, що складаються з групи компаній, які вимагають єдиного управління. КІС класу ERP можна розглядати в таких аспектах, як: інформаційна система для ідентифікації і планування всіх ресурсів підприємства, які потрібні для здійснення продажів, виробництва, закупівель і обліку в процесі виконання замовлень клієнтів; методологія ефективного планування і управління всіма ресурсами підприємства, які необхідні для

здійснення продажів, виробництва, закупівель і обліку в процесі виконання замовлень клієнтів у сфері виробництва, дистрибуції та надання послуг.

Тому КІС, класу ERP, означає не тільки інформаційну систему, але й відповідну методологію управління, яка реалізується та підтримується цією інформаційною системою. Основною проблемою, що стоїть перед керівником сучасного підприємства є вибір виробника ІС. Нинішній стан ринку інформаційно-комп'ютерних систем в Україні зумовлений передусім історичним розвитком українських ІС, приходом західних розробників і партнерів на ринок та активною експансією російських систем.

Більшість інформаційних систем почала з'являтися в Україні на рубежі 90-х років ХХ ст., коли виникла потреба комп'ютеризації виробничих процесів на підприємствах. З об'єктивних причин ринкової економіки першими змогли виділити необхідні фінансові кошти підприємства торгівлі і сфери послуг. Промисловість значно відставала через більш тривалий цикл оборотності капіталу та інші причини. Інформаційні системи, які успішно функціонують у сучасних українських підприємствах доцільно класифікувати: 1) об'єктом управління - локальні, тобто інформаційні системи управління окремими структурними підрозділами, видами діяльності підприємства тощо; інтегровані, тобто інформаційні системи управління підприємством загалом; 2) способом формування - інформаційні системи, розроблені працівниками підприємства; придбані інформаційні системи; комбіновані інформаційні системи, складові яких частково розроблені працівниками підприємства, а частково придбані; 3) функціональною ознакою - однофункціональні, спрямовані на реалізацію однієї функції. Прикладом такої ІС може бути інформаційна система ведення бухгалтерського обліку на підприємстві; багатофункціональні, орієнтовані на реалізацію двох і більше функцій. Багатофункціональними є інтегровані інформаційні системи управління підприємством [2].

Наприкінці 60-х років О. Уайт пропонував комплексно автоматизувати управління підрозділами виробництва, постачання і збуту промислових підприємств. Поєднання такого підходу із застосуванням обчислювальної техніки вперше дозволили оперативнo корегувати планові засідання в процесі виробництва (при зміні потреб, перегляді замовлень, недостатній кількості ресурсів). Зараз у розвинутих країнах поширені такі концепції інформаційних систем на підприємствах:

I. Управління ресурсами підприємства.

1. MRP (Material Retirements Planning) - планування матеріальних потреб.

2. MRP II (Manufacturing Resource Planning) - планування ресурсів виробництва.

3. ERP (Enterprise Resource Planning) - планування ресурсів підприємства.

II. Управління логістикою (SCM - Supply Chain Management).

III. Управління даними про вироби (PDM - Product Development Management).

IV. ІС автоматизованого проектування та виробництва (CAD/CAM - Computer-Aided Design/ Manufacturing).

V. ІС документообігу (docflow).

VI. ІС бухгалтерського обліку (AIS - Accounting Information System).

VII. ІС подання даних (MIS - Management Information Systems).

VIII. ІС організація робочого простору (workflow).

IX. Internet/ Intranet.

X. ІС електронної комерції (e-commerce) [4].

Для українських підприємств найбільш актуальними є дві концепції інформаційних систем, що вже стали стандартами: планування ресурсів виробництва (MRP II) і планування ресурсів підприємства (ERP). Основною проблемою при виборі модулів ERP системи і її впровадженні є побудова єдиної системи, яка відповідатиме запитам співробітників усіх підрозділів. Кожен із підрозділів може мати власне програмне забезпечення, оптимізоване під особливості своєї роботи. Інформаційна система може скомбінувати всі програмні засоби в рамках однієї інтегрованої системи, яка працює з єдиною базою даних, так, що всі підрозділи зможуть легше обмінюватися інформацією, координувати взаємодії один з одним.

Процеси впровадження КІС на підприємствах України розпочалися близько 20 років тому й були обумовлені швидким розвитком інформаційних технологій, і ускладненнями процесів управління. Необхідність застосування КІС стало передумовою для раціональної організації управління виробництвом і своєчасного прийняття рішень щодо оптимального ведення господарства. Найбільш поширеною концепцією інформаційних систем для сучасних підприємств є ERP системи. За період їх використання українською практикою був сформований комплекс переваг і недоліків їхньої діяльності.

Список використаних джерел

1. Баззел Р.Д., Кокс Д.Ф., Браун Р.В. Информация и риск в маркетинге. – М.: Финстатин-форм, 1993. – 96 с.
2. Кузьмін О.Є., Георгіаді Н.Г. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства: Монографія. – Львів: „Львівська політехніка”, 2006. – 368 с.
3. Ганущак Л.М. Інформаційне забезпечення управління розвитком інноваційного потенціалу державних підприємств// Актуальні проблеми економіки - 2006. - №10 (64). – С.38
4. Пономаренко В.С. Інформаційні системи і технології в економіці. – Київ: „Академія”, 2002. – 544 с.
5. Граничин О.Н., Кияев В.И. Информационные технологии в управлении: Учебное пособие. - ИНТУИТ.РУ, 2008. – 336 с.

Іванова Ірина Іванівна,

студентка спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

економічного факультету Подільського державного

аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Подорожна Т. С.